

žňoviny

JE NÁM 18 A TAKY 50... I KDYŽ SPÍŠ O TROŠKU VÍC

DSKLAS
Dramatický spolek KLAS

Saturnin, který se málem nekonal

Včera naši diváci zhlédli představení, které málem nevzniklo. Začali jsme zkoušet po prvním rozvolnění covidových opatření v roce 2020. Na podzim jsme před plánovanou premiérou museli s nacvičováním přestat, na jaře 2021 jsme opět začali, na podzim 2021 před druhým termínem premiéry skončili. Na začátku tohoto roku už zbývalo málo motivace, že stačilo opravdu málo a 11. února bychom premiéru neměli.

Po premiéře jsme byli plní elánu, energie a našli jsme v sobě zbytky motivace. Mohli za to návrat na jeviště po roce a půl a samozřejmě diváci - bez jejich ohlasu bychom pokračovat nemohli. Děláme divadlo rádi, baví nás setkávání a tvoření, ale nejzásadnější vřdycky bude kontakt s diváky. Když není, je divadlo o ničem.

Včerejší představení bylo skvělé. Publikum bylo prozatím nejlepší, jaké jsme měli. Ač výkon podle nás nebyl nejlepší, myslíme si, že jsme toho spoustu posrali, nicméně k nám nejspíš přes forbinu dotekla energie diváků a vydali jsme ze sebe ještě víc. Možná i proto jsme se dostali do prozatímního vedení tabulky diváckého hlasování.

Sivickým přejeme: zlomte vaz! A slovy klasika prezidenta Zemana: gratulujeme k pěknému, maximálně druhému místu. *Váš Klas!*

Rozhovor s autorem dramatisace a režisérem Václavem Poldou

Vašíku, proč se stále držíš značky Zdrhovadlo? Proč některé hry děláš pod Klasem a některé pod Zdrhovadlem?

Před více než 20 lety jsem založil Divadlo Zdrhovadlo, protože jsem chtěl aktivně dělat divadlo. Do té doby jsme ve spolupráci s Fandou Kaslem a například Honzou Valtou měli své divadlo, ale mně se nelíbilo jak se v něm pracovalo a chtěl jsem to dělat po svém, aby mi do toho nikdo nekecal.

Pod Klasem dělám věci, které nezapadají do dramaturgie Zdrhovadla (*smích*). Většinou jde o něco veselejšího, takže třeba Saturnin nebo Na širém moři jsou pod hlavičkou Klasu. Té značky se držím hlavně proto, že jsem hrozně pověřivější a Zdrhovadlo mi přineslo docela štěstí - s Petrem a Lucií jsme byli na národní přehlídce, pod Zdrhovadlem vznikla i Příliš hlučná samota. Je to hlavně z nostalgie a pověřivosti.

Takže pracuješ pod hlavičkou Klasu, pokud hra podle tebe nezapadá do dramaturgie Zdrhovadla, které má pravděpodobně jen jednoho člena...

...ale má jasnou dramaturgii... (*smích*)

...kterou nikomu neprozradíš...

Ta je tajná.

To jsem už tak nějak pochopil.

Je tajná, aby se s ní dalo hábat. (*smích*) Já už navíc nepíšu Zdrhovadlo samostatně, píšu vřdycky Klas/Zdrhovadlo.

Protože ti Klas dává právní subjektivitu a živí tě, ty šašku. Bavme se chvílku o Saturninovi. Je to další z několika her, které vznikly jako dramatisace nějakého románu nebo novely. Je nějaká hra, již jsi dělal jiným způsobem?

Na širém moři je klasická inscenace podle získaného scénáře a Trosečníky jsem napsal sám, to byla moje úplná režijní prvotina. Jinak vřdycky podle knížky, to mě baví nejvíc.

Jak přistupuješ k tvorbě dramatisace? Co je pro tebe stěžejní při práci?

Nejdřív se snažím najít si nějakou hlavní linku, o čem to podle mě je. To se snažím posilovat, popřípadě vyhazuji to, co tomu neodpovídá.

Na začátku je tedy tvoje vlastní interpretace, najdeš vhodné téma knihy a hledáš jednotlivé motivy a situace, které tomu tématu odpovídají.

Přesně tak. V Ostře sledovaných vřdycky to byl trochu problém, ač to je kratoučká novela, bylo tam dost dějových linek a témat, po kterých se dalo při dramatisaci jít. Saturnin byl v tomhle zrovna dost jednoduchý. Vřdycky si udělám takové schéma, kde mám dějové linky.

V tom schématu jsou dějové linky, které se setkávají v nějakých uzlových bodech? A jak je to s postavami?

Sleduju, v jakých situacích se postavy vyskytují, zda lze situace pro mnou vybrané téma z finálního textu vyřadit a tak dále. I když mám někdy nějakou postavu rád, tak když nepodporuje nikterak děj a není pro něj důležitá, nebojím se jí dát pryč. Člověk se nesmí bát do toho kopnout.

Zdrhovadlo od roku 2018 neuvedlo žádnou hru. Chystáš to v blízké budoucnosti napravit?

Ještě to je tajné. Nicméně můžu říct, že na příští Divadelní žně chystám pěknou, komorní hru.

Teď jsme měli takové dramaturgické okénko, tak se musím zeptat: bude ta hra podle knížky, existujícího dramatu nebo snad podle filmu?

Je to průser, protože to je podle filmu. Hrozně moc se mi líbí ten příběh, opravdu hodně moc. Vřdycky jsem se bál dělat divadlo podle filmu, protože mám pocit, že film už ten příběh nějak interpretuje, a to mi pro mou

tvůrčí činnost pak vadí. Kdybych měl alespoň k dispozici scénář, tak by to možná bylo lepší. Já teď ale scénář tvořím podle filmu sám. Nechci, aby to bylo vyložené podle filmu.

Podobně tomu je, když děláš hru podle knížky, která už byla zadaptována do filmu nebo dokonce do divadla. V čem je rozdíl?

V té dramatisaci: sám si vybírám hlavní téma bez ohledu na to, že to už někdo zpracoval. Stejně jako u Saturnina. Určitě to není nic objevného, Saturnin má docela jasnou linku, ale i tak jsem se to snažil udělat po svém.

Dost dlouho jsem se rozmýšlel, zda tu novou věc dělat, nebo ne. Osciluji mezi stavy, kdy si říkám, že to bude nesutečná pecka, naprostá extáze, a mezi stavy, kdy z toho upadám do deprese.

Nutno dodat, že to je u tebe úplně normální. Můžeš naše diváky a čtenáře alespoň trochu nalákat? Říct, kdo se v té hře alespoň objeví?

Nemůžu. Na textu pracuju a mám přibližně stěžejní obsazení. Bude to komorní, hezký, v klídku. Je to maličko hrabalovský, ale není to Hrabal.

Vraťme se k Saturninovi, o tom jsme se skoro nebavili. Kdo přišel s tím, že bychom mohli udělat právě tohle známé dílo?

Honza Milota před pár lety oslovil Jardu Kodeše, skvělého profesionálního rozhlasového režiséra, který se na amatérské úrovni věnuje i divadlu, zda by nám na rok 2020, kdy jsme měli slavit výročí 50 let od založení Klasu, nezrežiroval nějakou hru. Honza chtěl, aby si i naši herci zkusili práci s někým jiným a jinak.

Rok jsme se bavili o tom, co by mohl režirovat. Jarda chtěl dělat nějakou tragédii od Shakespeara s konkrétními lidmi, z nichž mnozí ale chtěli spíš komedii, to Jarde zase nechtěl. Pak už nezbyvalo moc času, tak jsem navrhl, že bychom mohli udělat Saturnina. Je to věc, která neurazí člověka, co tolik komedie nemusí, ten humor je chytrý a není to žádná řachanda.

Během tří týdnů jsem napsal text, ten se Jardovi líbil, chtěl v něm udělat nějaké změny, povolení ode mě měl. Pak se to dál a dál komplikovalo, až mi to spadlo do klína a režiroval jsem to já.

Mně se líbí i doba první republiky. Divácky hra táhne. Hrajeme ji teprve od února a už máme za sebou

Rozhovor s autorem dramaturgie a režisérem Václavem Poldou

asi 12 repríz. Zároveň je pro mě Saturnin trochu hraniční věc, co bych chtěl v komediálním žánru dělat. Láká mě jednou udělat třeba *Tri* v tom, tedy *commedia dell'arte*. Tam je neskutečně důležitá herecká energie, herci šlapou víc, než kdyby přeházeli vagon uhlí. Dá se tam vymýšlet hromada blbinek a víteček.

Dostali jsme se k tvým dlouhodobějším plánům. O čem dalším ještě do zazší budoucnosti přemýšlíte?

To nemůžu takhle říct, nebo mi můj nápad zase někdo ukradne jako kdysi Jakubisko, když natočil Čachtickou paní, kterou jsem chtěl dělat (*smích*). Rád bych udělal Utrpení knížete Sternenhocha od Klímy, Smrt je mým řemeslem od Merleho, Pana Theodora Mundstocka od Fukse, od něj samozřejmě i Spalovače mrtvol, jednou možná i Orwellovo 1984. Možná ještě něco od Marquéze, třeba Kroniku ohlášené smrti.

Jak jsi spokojen s dnešním představením?

Jsem spokojený. Hlavně chci hercům poděkovat, že to nevzdali a došli až k premiéře, přestože jsme hru začínali zkoušet snad čtyřikrát vlivem covidu. Už jsme byli hodně demotivovaní a sám jsem byl kousek od toho říct, že už na to serem a půjdeme k něčemu dalšímu.

Ať si kdo chce, říká, co chce

Stanislav Svoboda

Hra mě překvapila, byla prima. Jsem rád, že jsem na vlastní oči po „padesáti letech divadla“ zase něco viděl.

Ondřej Beníšek

Bylo to pěkný. Výrazně jste zapracovali na mnoha věcech a fakt se mi to líbilo. Budu to hodnotit jedničkou.

Jaroslav Kudla

Hra se mi velmi líbila, s oblibou vyhledávám hry Václava Poldy, protože dokáže vycucnout a vyškrtat z obsáhlé předlohy přebytečný text a divákovi dá to nejpodstatnější.

Dnešní hra se mi velmi líbila, ocenil bych režiséra, jak vymyslel hru s prostorem, líbily se mi herecké výkony všech aktérů. Negativum možná délka hry.

Hana Tučimová

Mělo to vysokou úroveň, bylo to vtipný, milý, hezký, prostě dobře udělaný...

Andrea Maršálková

Hrozně moc se mi to líbilo, bylo to velmi záživné a dost jsem se nasmála.

Monika Froňková

Bylo to úžasné, nejvíce se mi líbila představitelka tety Kateřiny, potom starý dědeček a i role Saturnina byla skvělá.

Jiří Mudroňka

Budu stručný: bylo to velmi pěkné a vtipné. Děkuji!

Ivana Popelková

Představení se mi velmi líbilo. Už jsem ho viděla, když se hrálo 4. dubna a moc jsem se pobavila. Líbilo se mi, jak to bylo zpracované, a tak jsme vyrazili i s manželem podívat se ještě jednou. Moc se nám to líbilo, byl to příjemně strávený večer.

Šárka Foltýnová

Představení se mi moc líbilo a přestože znám knížku, tak jsem si to moc užila. Celé představení bylo moc pěkně udělané.

Luděk Hodič

Představení bylo skvělé. Herecké výkony perfektní. Skvělá byla autentičnost, která se projevila ve formě krásných přehlebitů. Bylo to moc hezký, díky za super zážitek.

DNES UVIDÍTE

Divadlo Stodola Sivice: Jedno jaro v Paříži aneb Krvavá Henrietta JE TŘEBA SE POŘÁDNĚ PONOŘIT

Rozhovor s režisérem představení Janem Řihou

Rozhovor jsme převzali z festivalového zpravodaje celostátní přehlídky činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně. Autorem rozhovoru jen Jan Duchek a vyšel 7. července 2022 ve zpravodaji číslo 7

Nikdy jsem Jedno jaro v Paříži neviděl, nakolik jste ctili předlohu a do jaké míry jde o autorský vklad?

Samozřejmě jsou tam škrty, inscenace je původně o třetinu delší, je v ní původně ještě další rámec divadla na divadle, který jsme si dovolili vypustit. Jinak je vše zachováno v účte k autorům v původní podobě, tam každé slovo sedí, jak má.

Ansámbl inscenaci uhraje v sedmi lidech...

Má jich být osm, ale škrtili jsme jednoho zřízence ze dvou. Byli jsme k redukci donuceni personální krizí a zároveň se role zřízence tolik nedrobí. Zůstalo sedm v podstatě rovnocenných rolí.

Soubor, jak jsem ho dnes viděl, na personální krizi vůbec nevypadá, jakou mají herci předchozí zkušenost?

Stodola je soubor ze Sivic a dramaturgicky inscenuje široké rozpětí žánrů, přičemž u amatérské poměry se hodně věnuje muzikálu. Taneční i pěveckou zkušenost a dovednost má. Domluvil jsem se s nimi, že bych externě dělal režii.

Čili jste hostem?

Teď už ne. Jsem infiltrovaný se režisér. Člověk se musí umět vetřít.

V inscenaci se opravdu hodně tancuje a zpívá, je náročná na pohyb v prostoru. Jak dlouho trvalo ji vytvořit?

Začali jsme v září 2019, plán byl premiéra v květnu 2020, ale přišel covid.

Byla ambice, stihnout celý muzikál za půl roku, vůbec realistická?

Ano, bylo by se to stihlo.

V tom případě mi prosím řekněte, jak u vás vypadají zkoušky?

Soubor Stodola je velice pracovitý. Hlavní zkoušky jednou týdně tři hodiny a menší zkoušky několikrát v týdnu. Samozřejmě s blížící se premiérou narůstala i intenzita zkoušek. Vytvářeli jsme i různé nahrávky, které si herci mohli poslouchat v autě. Proces zkoušení nemá smysl natahovat, je třeba se pořádně ponořit a vynořit se až s výsledkem.

Narazili jste na nějakou nepřekonatelnou překážku, kde to opravdu nešlo?

Upravili jsme hudební čísla z personálních důvodů. Některé troj- a vícehlasy jsme zjednodušili třeba na dvojhlas. Než čtyři hlasy špatně zazpívané, tak raději dva vymazlené. Taneční čísla jsme v originále neměli a je zásluha Marka Šudomy, že je do inscenace vytvořil.

Měli jste k dispozici celou partituru? Je to vlastně původně orchestrální nebo jen klavír a akordeon?

Měli jsme jen klavírní výtah. Pan Frank Fischer je velice přísný a přímo v tom klavírním výtahu vyžaduje, aby se hudba hrála naživo. Ale na to už opravdu

nemáme. Ne, že bychom od toho ustoupili v rámci zkoušení, ale řekli jsme si hned na začátku, že tahle lafka už je příliš vysoko. Ta hudba je mnohem těžší, než vypadá, takže běžný amatér už ji nezahraje a sehnat profesionála plus klavír je velká komplikace. Ještě jsme ten nápad tedy nezavrhlí úplně, ale zatím použijeme hudbu ze záznamu.

Jaký osobní vztah k té inscenaci máte?

Viděl jsem ji ve svých šestnácti v období, kdy jsem miloval Francii a měl pokojík polepený Eiffelovkami. Taky to bylo v době, kdy jsem se čerstvě zamiloval do divadla, takže pro mě ta inscenace byla naprostá srdcovka. Třicet let jsem ji nosil v srdci jako vzpomínku, a když jsem objevil tenhle soubor, tak jsem šel do toho. Doufám, že soubor je tak spokojen, jako já. Já jsem za ně strašně vděčný, že jsou tak šikovní a pracovití.

Žňoviny pro vás připravili: Jakub Hrbek, Jakub Gvozdíak, Kateřina Kasl, Miroslav Nyklíček, Štěpán Malast, Štefan Drozd ml.